

Universel forbehandling af indholdsstofrige træsorter - AURO Specialgrunder Nr. 117

Træ: et verdensrige af indholdsstoffer

Træ er et komplekst opbygget naturmateriale. Ved siden af de altid tilstedeværende hovedbestanddele cellulose, lignin og tannin, indeholder træ alt efter art og oprindelse et stort antal yderligere bestanddele som f.eks. garve- og farvestoffer. At male på træ med vandholdige malematerialer som f.eks. lasurer eller træmalinger, byder pga. sådanne naturlige indholdsstoffer derfor på nogle udfordringer.

Farve i træ: mest eftertragtet, sommetider udfordrende

De farvegivende bestanddele i nogle (mest mørke) træsorter er ofte opløselige i vand. Anderledes end ved opløsningsmiddelbaserede malematerialer bliver disse farvestoffer ved indvirkningen af vandfortyndet træmaling eller trælasur af træet opløst, og farver derved malebehandlingen. Det ses tydeligt ved lyse farvetoner (især hvid og pastelfarver). De fremtræder som mere eller mindre stærkt gullige, rødlige eller brunlige misfarvninger, som selv efter gentagen behandling ofte blot må kasseres.

Noget træ modstår maling og tørring

Nogle træsorter er desuden ekstremt "fede" og dermed kun vanskeligt imprægnérbare. På sådanne træsorter kan der ved anvendelsen af vandholdige malematerialer opstå problemer ved fugtning og med vedhæftning. Anvendelsen af oxidativt tørrende vandfortyndede malematerialer på garvestofrige træsorter bliver desuden dels forringet med en drastisk forlængelse af tørretiden. Det skyldes en "blokade" af tørrestofferne i malebehandlingen, der ikke kan trænge gennem garvestofferne.

Løsningen på problemet: specialgrunder

Den praksisorienterede malebehandling af indholdsstofrige træsorter kræver derfor en speciel forbehandling, der giver den sikre base for efterfølgende anvendelse af AURO Aqua-produkter. Det løser den opløsningsmiddelholdige Specialgrunder nr. 117, der kom på markedet sammen med de opløsningsmiddelfrie, vandfortyndbare AURO Aqua-produkter.

Som farveløst produkt anvendes den før klar lak (nr. 251/261/267) og dækkende træmaling (nr. 253/250/260). Før voksbehandling (184/187) erstatter den ganske enkelt produkterne Trægrunder nr. 124 hhv. Hård Grunder nr. 127. Advarsel: kun udjævnende/glat mellemslibning, ikke "gennem-slibning", da beskyttelsesvirkningen i så fald begrænses.

Også Trælasur nr. 160 kræver på indholdsstofrige træsorter en forbehandling med Specialgrunder nr. 117.

Forenelighed med AURO Aqua garanteret

Grunderen er baseret – om end opløsningsmiddelfortyndet – på de samme bindemidler som Aqua-produkterne, og en forenelighed er dermed garanteret. Som alle AURO-produkter er 117 fri for biocide træbeskyttelsesmidler; vores råd i temabladet "Beskyttelse af træ mod skimmelsvampe og blåsplint" skal derfor også her tages i betragtning.

Eksempler på indholdsstoffattige hhv. -rige træsorter

Den følgende (ufuldstændige) liste af hjemlige og "ekso-tiske" træsorter skal hjælpe til afgørelsen af, om Specialgrunder nr. 117 er nødvendig.

1. Træsorter uden indholdsstoffer:

Specialgrunder nr. 117 er ikke nødvendig!

Ahorn, birk, bøg, el, Victoria eg, gran, fyr, robinie, sipo, elm.

2. Træsorter med misfarvende indholdsstoffer og "fede" træsorter: Specialgrunder nr. 117 anbefales især ved efterfølgende lyse malebehandlinger!

Ask, bangkirai, rød ceder, douglas (oregon pine), hemlock, lærk, meranti (mørk rød), merbau, niangon, pitch pine, teak.

3. Garvestofrige træsorter (dels også misfarvende indholdsstoffer): anvendelse af Specialgrunder nr. 117 nødvendig!

Afzelia, eg (også kork), framire, iroko, kastanje, kirsebær, okume ("gaboon"), redwood, cedertræ.

Som altid: forudgående forsøg gør klog!

På andre eller ukendte træsorter, træmaterialer (f.eks. MDF, OSB-plader) såvel som på materialer hvis oprindelse eller forbehandling er ukendt, bør der udføres forudgående forsøg. Generelt er anvendelsen af Specialgrunder nr. 117 på alle træsorter og træmaterialer mulig. Specialgrunderen giver dog ved sammenligning med den vandfortyndbare grunder nr. 127 en stærkere glød og honningtone til træets struktur ifm. farveløs overfladebehandling.

Yderligere vejledning findes i vores tekniske datablade under "downloads" på vores hjemmeside auro.dk.